Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 704. Ioannis Pap. VI. Annus 3. Ivst. Rhin. Iter. Imp. Annus 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

Visual Library

anniuerſaria memoria celebrandum ſuſcepit. Fuit hic Romanæ alumnus Eccleſiæ, ibique monachiſmum amplexus, ex Biſcopo vocatus eſt Benedictus. Extat Bedæ a homilia in eiuſdem die natali dicta, in qua inter alia hæc hiſtorice habet: *Derelictis enim omnibus, ſecutus eſt Chriſtum, quando ſpretis eis, quæ in miniſterio regali acquiſierat, vel acquirere valebat, cum eſſet nobilis natu, ad beatorum Apoſtolorum limina peregrinaturus aduolauit; vt quia rudis adhuc in gente Anglorum fide & Eccleſiarum inſtitutio florebat, ibi potius perfectam viuendi formam ſumeret, vbi per ſummos Chriſti Apoſtolos totius Eccleſiæ caput eminet eximium. Ibi ergo eruditus in Chriſto, illis in partibus attonſus, ibi eſt monaſterialibus imbutus inſtitutis: ibidem totum vitæ tempus erat exacturus, ſi non Apoſtolica domini Papæ prohiberet auctoritas, qui eum propter ducendum in Britanniam ſanctæ recordationis Archiepiſcopum Theodorum in patriam redire præcepit.*

a Beda hom. de S. Bened.

V. Iterum Romam proficiſcitur.

Sed quomodo poſtquam extruxit monaſterium ſicuti Romæ viderat, Romam iterum eius diſciplinæ cauſa rediit, atque rurſus in Angliam reuerſus eſt, idem paulo inferius narrat, atque hæc ait: *Adeo vt ipſe Papa Apoſtolicus ad profectum monaſterij huius, quod illum nuper fundaſſe gaudebat, Iohannem illi Abbatem atque Archicantorem Romanæ Eccleſiæ (ſicut charitas veſtra bene meminit) in Britanniam Roma deducendum præſtaret, per quem idem monaſterium morem canendi ac miniſtrandi canonicum iuxta ritum S. Romanæ atq; Apoſtolicæ Eccleſiæ perciperet.* erat viro ſancto abire è Britannia Romã, Romaq; illinc remeare inſtar auis facile admodum. Vnde inferius de eodem iſta Beda:

Quamdiu ſoſpes erat corpore, pro gloria ſanctæ Dei Eccleſiæ, & maxime pro huius monaſterij pace, honore, & quiete ſemper laborare perſtabat. Toties mare tranſiit: numquam (vt eſt conſuetudinis quibuſdam) vacuus & inutilis rediit: ſed nunc librorum copiam ſanctorum, nunc reliquiarum beatorum martyrum CHRISTI munus venerabile detulit: nunc architectos Eccleſiæ fabricandæ, nunc vitrifactores ad feneſtras eius decorandas ac muniendas, nunc cantandi & in Eccleſia per totum annum miniſtrandi ſecum magiſtros adduxit: nunc Epiſtolam priuilegij à Domino Papa miſſam, qua noſtra libertas ab omni extranea incurſione tutaretur, apportauit: nunc picturas ſanctarum hiſtoriarum, quæ non ad ornatum ſolummodo Eccleſiæ, verum etiam ad inſtructionem intuentium proponerentur, aduexit: videlicet, vt qui litterarum lectione non poſſent ſcire opera Domini, & Saluatoris noſtri, per ipſarum contuitum diſcerent imaginum, & cætera. habet plura in eiuſdem laudatione viro ſanctiſſimo digna. Porro eiuſmodi fundatoribus propagatus eſt in Anglia mirifice monachiſmus: vt plane inſula illa, ita diuini Spiritus imbribus irrigata, Dei eſſet Paradiſus effecta, apud quam dum monaſtica viguit integra in nullo læſa aliquando diſciplina, nulla ad eam hæreſis acceſſum habere potuit: illa vero laxata atque ſoluta, *redacta eſt terra b fructifera in ſalſuginem à malitia inhabitantium in ea.*

b Pſal. 106.

IESV CHRISTI

ANNVS 704.

IOANNES PAP. VI. Annus 3. IVST. RHIN. ITER. IMP. Annus 1.

I. Longobardi inter ſe dimicant.

ANNVS Saluatoris ſeptingenteſimus quartus. Indictione ſecunda incipit, quo exagitata eſt Italia bellis Longobardorum inter ſe ipſos dimicantium. Conflictabant enim inter ſe Longobardorum Duces hoc anno pro regno, donec Aripertus victor, è medio ſublatis Rothari Duce Bergomenſi, & Luithberto filio Cuniperti, ſolus pacifice regnauit: de quo iſta ſumma laude digna Paulus Diaconus habet: *Hoc tempore Aripertus Rex Longobardorum donationem patrimonij Alpium Cottiarum, quæ quondam ad ius pertinuerant Apoſtolicæ ſedis, ſed à Longobardis multo tempore fuerant ablata, reſtituit, & hanc donationem aureis exaratam litteris Romam direxit.* hæc Paulus Diaconus: quæ quidem ſub hoc ipſo Iohanne Sexto facta eſſe Anaſtaſius Bibliothecarius docet, eamdemque prouinciam primum à Romana Eccleſia eſſe poſſeſſam affirmat. tradit & hoc ipſum Ado Epiſcopus Viennenſis in Chronico, Beda & alij denique omnes in eiuſdem ſcriptionis genere verſati. Quod vero ſpectat ad victoriam de hoſtibus obtentam, cuius gratia conſecutus eſt regnum: Sancti Boniti Aruernenſis id precibus impetratum, auctor, qui eiuſdem ſancti æqualis res ab eo geſtas ſcripſit, expetentibus id ab eo Adolpho & Eucherio eiuſdem temporis Epiſcopis, tradit. Quomodo autem id acciderit, idem auctor pluribus narrat, atque in primis, quomodo ſe abdicans Epiſcopatu, idoneo nacto ſucceſſore, peregrinationem Romam ad limina Apoſtolorum inſtituit: vbi cum plurima ab eo in itinere edita refert miracula, hæc, cum apud eum hoſpitatus eſt, habet:

Donatio facta Rom. Eccleſiæ à Rege Longobard.

II. S. Boniti peregrinatio.

Denique in Italiam ingreſſus, à Rege Longobardorum & deuote & amanter acceptus eſt: qui cum viri Dei colloquiis frueretur, audiuit ad ſe referri, vrbem ab exercitu obſideri. At ille mox exiliens, iubet ſuos arma capeſſere, ſecumque contra hoſtes dimicaturos, eſſe paratos ad pugnam. Conuerſus autem humiliter ad virum DEI: Quæſo te, pater, inquit, vt pro me Domino preces offeras. Nam mihi res eſt cum hoſtibus meis. Liceat mihi tua interceſſione ex illis palmam referre. Mox inde vrbem egreſſus, prælium cum hoſtibus iniit. Adeo vero partibus Ariperti (ita enim ille Rex Longobardorum vocabatur) fauit victoria, vt multis cæſis atque proſtratis, Rege quoq; in inguine vulnerato & capto, cum magno tripudio ad virum Dei redierit, eiq; pro precum illius ſuffragiis gratias agens, denuo ſe eius orationibus commendarit multa cum humilitate, & in regno ſuo res neceſſarias illi præberi curauit. hæc de victoria: quæ præterierunt Paulum, qui de eiuſdem Regis rebus geſtis annis, quibus regnauit (vt ait) duodecim, vix pauciſſima attigit: vt non mireris, ſi non eadem apud eum inuenies eſſe narrata. Sed proſequamur ſanctum ad Apoſtolorum limina nauigantem. pergit auctor, hæc dicens:

III. Sedat tempeſtatem maris.

Inde autem profectus vir Dei, vbi ad maris littora acceſſit, nauim conſcendit. Feruеſcente aũt mari, cum fluctus tumeſcentes quibuſdam Comitibus mortis terrorem incuterent, maxime quod aliæ naues iam diſiectæ eſſent, ita vt vix pauci mortales littus poſſint attingere: blande ſuos cõſolari cœpit. At illi nihilominus partim mortis metu in naui ſe pronos proſternebant; partim res, quas intulerant, pro exoneranda naui, in mare iactabant. Sed oppoſuit ſe vir Dei: Nolite, inquiens, iſtuc facere: præſtat has res vel vobis egentibus, vel pauperibus conſeruare.

Simul autem ad cœlum attollens oculos, & tacitus imbrem lacrymarum effundens pro ſalute omnium Dominum obſecrauit. Eodem autem temporis puncto, vndarum impulſu nauis à littore longius protracta eſt. Ita ergo Romam tandem perueniens, & Sanctorum Apoſtolorum martyrumq; loca circumquaque perluſtrans, eorum ſibi patrocinium atque ſuffragium ſupplici & inæſtimabili deuotione popoſcit. Ad extremum non paucos captiuos redimens, ſecum reduxit. hæc de his auctor, qui & plures alias res præclare geſtas, diuinitusque edita ſigna de eodem viro ſanctiſſimo narrat. Sed hæc ſatis.

IV. Edilredus Rex Monachus factus.

Hoc eodem anno ſeptingenteſimo quarto Edilredus, poſtquam triginta & vnum annos genti Merciorum præfuit, monachus factus, Coenredo regnum dedit. hæc in epitome Beda. Ita plane primitiuæ illius Eccleſiæ Anglicanæ fuit erga ſacram religionem vigens ferrenſque cultus, vt ob frequentiam DEO Philoſophantium monachorum fuerit inſula referta vndique monaſteriis, in quibus & Reges ipſi, qui fuerãt leones in prœlio, mox in ſacris ſeptis, cœleſtibus caulis incluſi redderentur agni mitiſſimi. Fauebat plane Dominus coaleſcenti tunc Eccleſiæ Anglicanæ, vt omnibus eam chariſmatibus reddiderit affluentem, in virtutum & ſignorum præſertim oſtenſione, quibus quiſque licet inuitus trahi poſſe videretur ad mundi contemptum. Nam quid acciderit his fere diebus, cum in locum Edilredi ſucceſſit Coenredus, audi Bedam rem geſtam ſui temporis ita accurate deſcribentem c:

c Beda l. 5. cap. 14.

V. PECCATOR DISPICIENS POENITENTIAM.

Fuit autem, inquit, quidam temporibus Coenredi, qui poſt Edilredum regnauit, vir in laico habitu, atque officio militari poſitus, ſed quantum pro induſtria exteriori Regi placens, tantum pro interna ſuimet negligentia diſplicens. Admonebat ergo illum ſedulo, vt confiteretur & emendaret ac relinqueret ſcelera ſua, priuſquam ſubito mortis ſuperuentu tempus omne pœnitendi & emendandi perderet. Verum ille, licet frequenter admonitus, ſpernebat verba ſalutis, ſeſeque tempore ſequenti pœnitentiam acturum eſſe promittebat. Inter hæc tactus infirmitate decidit in lectum, atque acri cœpit dolore torqueri. Ad quem ingreſſus Rex (diligebat enim eum) multum hortabatur, vt vel tunc, antequam moreretur, pœnitentiam ageret commiſſorum. At ille reſpondebat non ſe tunc velle confiteri peccata ſua, ſed cum ab infirmitate reſurgeret, ne forte exprobrarent ſibi ſodales, quod timore mortis faceret ea, quæ ſoſpes facere noluerat: fortiter quidem (vt ſibi videbatur) locutus, ſed miſerabiliter, vt poſtea patuit, dæmoniaca fraude ſeductus eſt.

VI. HORRIBILIS VISIO IMPOENITENTIS.

Cumque morbo ingraueſcente, denuo ad eum viſitandum ac docendum Rex intraret, clamauit ſtatim miſerabili voce: Quid vis modo? Quid huc veniſti? non enim mihi aliquid vtilitatis aut ſalutis potes vltra conferre. At ille: Noli, inquit, ita loqui: vide, vt ſanum ſapias. Non, inquit, inſanio, ſed peſſimam mihi conſcientiam certus præ oculis habeo. Et quid, inquit, hoc eſt? Paulo ante, inquit, intrauerunt domum hanc duo pulcherrimi iuuenes, & reſederunt circa me, vnus ad caput, & vnus ad pedes: protulitque vnus libellum perpulchrum, ſed vehementer modicum, ac mihi ad legendum dedit, in quo omnia, quæ vnquam bona feceram, intuens ſcripta reperi, & hæc erant nimium pauca & modica. Receperunt codicem, neque aliquid mihi dicebant. Tum ſubito ſuperuenit exercitus malignorum & horrendorum vultu ſpirituum, domumque hanc & exterius obſedit, & intus maxima ex parte reſidens impleuit. Tunc ille, qui & obſcuritate tenebroſæ faciei, & primatu ſedis maior eſſe videbatur eorum, proferens codicem horrendæ viſionis, & magnitudinis enormis, & ponderis pene importabilis, iuſſit vni ex ſatellitibus ſuis mihi ad legendum deferri. Quem cum legiſſem, inueni omnia ſcelera, non ſolum quæ opere, vel verbo, ſed etiam quæ tenuiſſima cogitatione peccaui, manifeſtiſſime in eo tetris eſſe deſcripta litteris. Dicebatque ad illos, qui mihi aſſederant, viros albatos & præclaros: Quid hic ſedetis, ſcientes certiſſime, quia noſter eſt iſte? Reſponderunt: Verum dicis: accipite, & in cumulum damnationis veſtræ ducite. Quo dicto, ſtatim diſparuerunt.

VII. MISERANDVS INTERITVS IMPOENITENTIS.

Surgentesque duo nequiſſimi ſpiritus, habentes in manibus furcas, percuſſerunt me, vnus in capite, alius in pede: qui videlicet modo cum magno tormento irrepunt in viſcera interiora corporis mei, moxque vt ad inuicem peruenerint, moriar, & paratis ad rapiendum me dæmonibus in inferni clauſtra pertrahar. Sic loquebatur miſer deſperans, & non multo poſt defunctus, pœnitentiam, quam ad breue tempus cum fructu veniæ facere ſuperſedit, in æternum ſine fructu pœnis ſubditus facit. hæc de horribili viſu Beda, ſingula interpretatione declarans, & in teſtimonium S. Gregorij Papæ auctoritatem adducit, atque ad finem hæc habet: *Hanc hiſtoriam ſicut à venerabili Antiſtite Pechthelmo didici, ſimpliciter ad ſalutem legentium, ſiue audientium, narrandam eſſe putaui.* hæc ipſe, tantam rem tanti viri plane ſanctiſſimi, de quo ſuperius diximus, teſtimonio firmatam relinquens.

VIII. OMNIA CONGRVA VERITATE.

Sed quid habet, quod fidem excedat, vel ſit incongruum veritati? Nonne hæc omnia antea in diuinis litteris ſunt prædicta? nempe *a*: *Opera illorum ſequuntur illos,* vel *b*: *Quæ fecerit bonum, hæc recipiet.* Nonne & prædixit Dominus *c*, quod in die illa de omni verbo otioſo rationem homines reddituri ſint? Nonne & peccata ſcripta ſtylo ferreo in vngue adamantino Propheta *d* teſtatus eſt? Nonne codices eſſe ſcriptos ſiue bonis, ſiue malis operibus, æque Deus *e* Ioanni olim oſtendit? Nonne tradi tortoribus ſontes pariter Dominus *f* dixit in Euangelio? Nonne hæc omnia euentura eſſe die obitus de aduerſariis ſpiritibus exactoribus ſanctus Cyrillus Alexandrinus in tractatione illa de egreſſu animæ totidem fere verbis teſtatum reliquit? Audiant, qui ſibi nimis prudentes, male ſibi conſcij iſta derident, Dominum comminantem *g*: *Ego quoque in interitu veſtro ridebo & ſubſannabo.* Profecit idem Rex eadem viſione plurimum; quippe qui etſi vita innocens ac moribus ſincerus extiterit: pro conſequenda nihilominus delictorum ſuorum pleniori indulgentia, exemplo piorum Regum, Romam (vt idem Beda in epitome tradit) anno ſui regni ſexto abdicans ſe, peregrinatus eſt ad ſancta limina Apoſtolorum.

a *Apoc.* 14. b 2. *Cor.* 5. c *Matth.* 12. d *Hier.* 17. e *Apoc.* 20. f *Matth.* 18. g *Prou.* 1.

IX. Sed vbi auditam à ſanctiſſimo viro idem Beda retulit viſionem, aliam, quam ipſe ſe nouiſſe teſtatur, mox ſubijcit iſtis verbis *b*: *Noui autem ipſe fratrem, quem vtinam non noſſem, cuius etiam nomen, ſi hoc aliquid prodeſſet, dicere poſſem, poſitum in monaſterio nobili, ſed ipſum ignobiliter viuentem. Corripiebatur quidem ſedulo à fratribus ac maioribus loci, atque ad caſtigatiorem vitam conuerti admonebatur. Et quamuis eos audire noluiſſet, tolerabatur tamen ab eis longanimiter ob neceſſitatem operum ipſius exteriorum: erat enim fabrili arte ſingularis. Seruiebat autem multum ebrietati, & cæteris vitæ remiſſioris illecebris: magiſque in officina ſua die noctuque reſidere, quam ad pſallendum atque orandum in Eccleſia, audiendumque cum fratribus verbum vitæ concurrere conſueuerat. Vnde accidit illi (quod ſolent dicere quidam) quia qui non vult Eccleſiæ ianuam ſponte humiliatus ingredi, neceſſe habet in ianuam inferni non ſponte damnatus introduci.*

Percuſſus enim languore, atque ad extrema perductus, vocauit fratres, & multum mœrens ac damnato ſimilis cœpit narrare, quia videret inferos apertos, & Satanam immerſum in profundis Tartari: Caipham quoque, cum cæteris, qui occiderunt Dominum, iuxta eum flammis vltricibus contraditum: in quorum vicinia, inquit, heu miſero mihi locum aſpicio æternæ perditionis eſſe præparatum. Audientes hæc fratres, cœperunt diligenter exhortari, vt vel tunc poſitus adhuc in corpore pœnitentiam ageret. Reſpondebat ille deſperans: Non eſt mihi modo tempus vitam mutandi, cum ipſe viderim iudicium meum iam eſſe completum. Talia dicens, ſine viatico ſalutis obijt, & corpus eius in vltimis eſt monaſterij locis humatum: neque aliquis pro eo vel miſſas facere, vel Pſalmos cantare, vel ſaltem orare præſumebat. hactenus rei geſtæ ſeries, de qua iſta ſubdit idem Beda:

X. *O quam grandi diſtantia diuiſit Dominus lucem & tenebras. Beatus protomartyr Stephanus paſſurus mortem pro veritate, vidit cœlos apertos, & vidit gloriam DEI, & IESVM ſtantem à dextris Dei, & vbi erat futurus ipſe poſt mortem, ibi oculos mentis ante mortem, quo lætior occumberet, miſit. At contra faber ille tenebroſæ mentis & actionis, imminente morte, vidit aperta tartara, vidit damnationem diaboli & ſequacium eius: vidit etiam ſuum infelix inter tales carcerem, quo miſerabilius ipſe deſperata ſalute periret, ſed viuentibus, qui hæc cognouiſſent, cauſam ſalutis ſua perditione relinqueret. Factum eſt hoc nuper in prouincia Berniciorum, ac longe lateque diffamatum, multoſque ad agendam & non differendam ſcelerum ſuorum pœnitentiam prouocauit. Quod vtinam ex hoc etiam noſtrarum ſit lectione litterarum.* hucuſque Beda, quæ plane conſentanea eſſe noſcuntur iis, quæ à Sancto Gregorio in dialogis ſcripta reperiuntur.

IESV CHRISTI ANNVS 705.

IOANNIS PAP. VII. Annus 1. | IVST. RHIN. ITER. IMP. Annus 2.

SEPTINGENTESIMVS quintus Indictione tertia adeſt annus, quo Ioannes Sextus Romanus Pontifex, vbi ſediſſet annos tres, menſes duos, atque dies duodecim, moritur die decima Ianuarij. De quo, præter alia ſuis certis temporibus cõſignata, hæc Anaſtaſius habet: *Hic fecit in baſilica Beati Andreæ Apoſtoli, quæ ponitur ad Eccleſiam Beati Petri Principis Apoſtolorum, ambonem nouum. Et ſuper altare Eccleſiæ Sancti Marci coopertorium fecit, & in baſilica B. Pauli Apoſtoli inter columnas altaris decem lineas albas.*

Hic fecit ordinationem Presbyterorum & Diaconorum